

۱۴۰۳ / ۱ / ۲۵
 ۹ / ۷۸ / ۲۴

مشخصات سند	
عنوان سند: آئین نامه پذیرش دانشجو در مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	
نوع سند: آیین نامه	شماره سند: حکف ۳۱۱۳۳
ویرایش: ۰۱	صفحه: ۶

اقدام کنندگان			
مسئولیت	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضا
تهیه کنندگان	صمد نژاد ابراهیمی	مدیرکل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور پژوهشی	
	رضا نقی زاده	مدیرکل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی	
تأیید کنندگان	پیمان صالحی	معاون پژوهشی	
	قاسم عموعابدینی	معاون آموزشی	
تصویب کننده	محمدعلی زلفی گل	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید سند	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورت جلسه	امضا
شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی	قاسم عموعابدینی	شماره جلسه: ۹۶۴	
		تاریخ: ۱۴۰۲/۰۶/۰۵	
شورای گسترش آموزش عالی	قاسم عموعابدینی	شماره جلسه: ۹۷۲	
		تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۳	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند
دفتر معاونت آموزشی			

شماره: عتف ۳۱۱۳		آئین نامه پذیرش دانشجو در مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۳		
صفحه: ۲	از: ۶		

آئین نامه پذیرش دانشجو در مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مقدمه

این آئین نامه به منظور تربیت پژوهشگران متخصص و بکارگیری توان دانشجویان در انجام پژوهش های مورد نیاز کشور، بر مبنای آئین نامه یکپارچه آموزشی دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مصوب جلسه ۹۶۲ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ برای ایجاد تحول راهبردی در علم و فناوری و توجه بیشتر به پژوهش، تربیت نیروهای متعهد، متخصص و ماهر از طریق تنوع در شیوه پذیرش دانشجو در مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مطابق با مصوبه جلسه ۹۶۴ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۵ و مصوبه جلسه ۹۷۲ شورای گسترش آموزش عالی مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ تدوین شده است.

ماده ۱- تعاریف و اختصارات

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورا: شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

کمیسیون: منظور کمیسیون پژوهش شورای گسترش آموزش عالی می باشد.

مؤسسه: منظور هر یک از مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت عتف که دارای موافقت قطعی می باشند و به طور مستقیم ذیل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می نمایند و شامل مؤسسات پژوهشی وابسته به سایر دستگاه های اجرایی و ذیل دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی نمی باشد. مراکز، پژوهشکده ها و پژوهشگاه های ذیل دانشگاه های وابسته به وزارت که متقاضی استفاده از تسهیلات این آیین نامه می باشند، با تأیید دانشگاه و تصویب کمیسیون (با توجه به نوع مرکز یا پژوهشکده یا پژوهشگاه) مشمول این آیین نامه می شوند و پس از تصویب کمیسیون صرفاً می توانند از ضوابط این آیین نامه در اجرای رشته تحصیلی و پذیرش دانشجو استفاده نمایند.

کارفرما: شخصیت حقوقی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که طی یک قرارداد، انجام طرح پژوهشی را به مؤسسه واگذار نموده و متعهد به تأمین هزینه های انجام و نظارت بر اجرای موضوع قرارداد است.

طرح پژوهشی تقاضامحور: طرح پژوهشی دارای کارفرمای مشخص که برابر قرارداد، اجرای آن به مؤسسه واگذار و اعتبارات آن به همراه هزینه های نظارت بر آن توسط کارفرما تأمین و نتیجه کار نیز تحویل گرفته می شود.

شورای تحصیلات تکمیلی: منظور شورای تحصیلات تکمیلی یا هر شورای دیگری در مؤسسه است که مسئولیت پی گیری امور دانشجویان تحصیلات تکمیلی در مؤسسه را بر عهده دارد.

برنامه آموزشی، پژوهشی و فناوری: منظور برنامه آموزشی، پژوهشی و فناوری مصوب مؤسسه مطابق با "شیوه نامه برنامه محوری در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی کشور" مصوب جلسه ۹۶۸ مورخ ۱۴۰۲/۹/۱۹ شورا می باشد.

ماده ۲- الزامات اخذ مجوز اجرای رشته تحصیلی در مؤسسه

۱-۲- پذیرش دانشجو توسط مؤسسه به سه صورت قابل انجام است:

- پذیرش دانشجو به شیوه آموزشی-پژوهشی توسط مؤسسه در مقطع دکتری تخصصی و کارشناسی ارشد

ناپیوسته

شماره: ۳۱۱۳	آئین نامه پذیرش دانشجو در مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۳		
صفحه: ۳	از: ۶		

- پذیرش دانشجو به شیوه پژوهشی توسط موسسه صرفاً در مقطع دکتری تخصصی
- پذیرش دانشجو به صورت مشترک با سایر دانشگاه‌ها در مقطع دکتری تخصصی و کارشناسی ارشد ناپیوسته
- ۲-۲- حداقل‌های لازم برای بررسی امکان برگزاری هر رشته دکتری تخصصی در موسسه شامل موارد زیر است:
 - حداقل ۱ عضو هیات علمی با مرتبه استادی یا دانشیاری و ۲ عضو هیات علمی با مرتبه استادیاری در موسسه در رشته مرتبط با رشته پیشنهادی
 - امکانات زیرساختی جهت برگزاری رشته تحصیلی با تأیید دفتر سیاستگذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی
 - تطبیق رشته تحصیلی درخواستی با مأموریت مصوب موسسه مطابق با مصوبه جلسه ۹۶۴ شورا مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۵ با تأیید دفتر سیاستگذاری و برنامه‌ریزی امور پژوهشی

تبصره ۱: موسسه می‌تواند به جای ۲ عضو هیات علمی با مرتبه استادیاری، ۱ عضو هیات علمی موسسه با مرتبه استادی یا دانشیاری را معرفی نماید.

تبصره ۲: موسسه می‌تواند به جای ۱ عضو هیات علمی با مرتبه استادی یا دانشیاری، ۳ عضو هیات علمی موسسه با مرتبه استادیاری با حداقل سابقه ۲ سال هیات علمی را معرفی نماید.

تبصره ۳: تعداد اعضای هیات علمی با مرتبه دانشیاری و استادیاری قابل ثبت برای اخذ مجوز اجرای رشته تحصیلی، به ازای هر عضو هیات علمی یک رشته است. برای اعضای هیات علمی با مرتبه استادی این میزان به دو رشته قابل افزایش است.

تبصره ۴: در الگوی پذیرش مشترک با دانشگاه‌ها، داشتن صرفاً یک عضو هیات علمی با مرتبه دانشیاری یا استادی در موسسه کفایت می‌کند ولی بایستی مجموع توانمندی‌های موسسه و دانشگاه شرایط بند ۲-۲ را مورد پوشش قرار دهد.

۲-۳- درخواست موسسه جهت اجرای رشته تحصیلی پس از تأیید کمیسیون بایستی به تصویب شورای گسترش آموزش عالی برسد.

ماده ۳- الزامات پذیرش دانشجو در موسسه در مقطع تحصیلی دکتری تخصصی

۳-۱- حداکثر پذیرش دانشجو سالانه برای هر رشته تحصیلی (مجموع دانشجویان در دوره‌های مختلف روزانه و شهریه پرداز)، مشابه دانشگاه‌ها و مطابق با مصوبه شورای گسترش آموزش عالی است.

تبصره ۵: در شیوه پذیرش مشترک با دانشگاه‌ها، ظرفیت پذیرش دانشجو مزاد بر سقف بند ۳-۱ توسط کمیسیون تعیین می‌شود.

۳-۲- موسسه موظف است پیش از ارائه درخواست پذیرش دانشجو به وزارت، برنامه خود را مطابق با شیوه‌نامه برنامه محوری آموزشی و فناوری مصوب جلسه ۹۶۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۹ شورا به تصویب کارگروه برنامه محوری وزارت رسانده باشد.

۳-۳- هر عضو هیات علمی با مرتبه استادی و دانشیاری سالانه حداکثر ۲ دانشجو و استادیار ۱ دانشجو (در کلیه شیوه‌ها و دوره‌های پذیرش) می‌تواند پذیرش نماید.

تبصره ۶: مجموع تعداد دانشجویان در حال راهنمایی در یک زمان واحد (در کلیه شیوه‌ها و دوره‌های پذیرش) توسط عضو هیات علمی با مرتبه استادی ۶ نفر، دانشیاری ۵ نفر و استادیاری ۳ نفر می‌باشد.

شماره: عتف ۳ ۳۱۱۳	آئین نامه پذیرش دانشجو در مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری		
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۳		
صفحه: ۴	از: ۶		

تبصره ۷: استاد راهنمای اول رساله دکتری تخصصی از موسسه بایستی برای پذیرش دانشجو حداقل راهنمایی یک رساله یا پایان نامه خاتمه یافته به عنوان استاد راهنما یا مشاوره حداقل ۳ رساله پایان یافته را بر عهده داشته باشد.

تبصره ۸: ارتباط رشته تحصیلی استاد راهنما با رشته تحصیلی و موضوع رساله دکتری الزامی می باشد. مسئولیت حسن اجرای این تبصره بر عهده موسسه می باشد.

تبصره ۹: استادیاران با رعایت کلیه شرایط ذکر شده در این آئین نامه بایستی یکی از شروط زیر را جهت پذیرش دانشجوی دکتری تخصصی به عنوان استاد راهنما داشته باشند.

- طرح پژوهشی تقاضامحور داشته باشد و موضوع رساله بر اساس طرح مذکور باشد. مبلغ قرارداد طرح پژوهشی با کارفرمای بیرونی بایستی به گونه ای باشد که امکان پرداخت پژوهانه ماهیانه به دانشجو (در صورت درخواست برای فعالیت به عنوان پژوهشگر تمام وقت در موسسه) به میزان حداقل حقوق پایه مصوب شورای عالی کار به مدت یکسال از محل پروژه امکان پذیر باشد و در صورت تأیید هیات رئیسه موسسه، حق الزحمه دانشجو از محل پروژه پرداخت می شود. بخشی از مبلغ قرارداد پیش از درخواست پذیرش دانشجو توسط عضو هیات علمی بایستی به موسسه واریز شده باشد.

- در سال منتهی به پذیرش دانشجو موفق به دریافت پذیرش یک مقاله در نشریات نمایه شده در JCR یا SCOPUS در چارک اول (Q1) یا ۳ مقاله علمی پژوهشی در نشریات با رتبه الف مورد تأیید وزارت شده باشد.

- در رشته های علوم انسانی و اجتماعی موفق به چاپ یک کتاب درسی منتشر شده در سازمان سمت یا نظریه تأیید شده در کرسی های نظریه پردازی شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال منتهی به پذیرش دانشجو شده باشد.

- در سه سال منتهی به پذیرش دانشجو، حائز دریافت جوایز ملی در جشنواره خوارزمی، فارابی، ابن سینا، ابوریحان یا جشنواره های ملی و بین المللی مورد تأیید کمیسیون شده باشد.

- جزء فهرست دانشمندان ۰.۱٪ و ۰.۲٪ بین المللی یا ۰.۱٪ داخلی مورد تأیید ISC باشد.

- در سال منتهی به پذیرش دانشجو، پژوهشگر برگزیده، فناور برگزیده، دانشمندان برگزیده ارتباط با جامعه و صنعت در سطح ملی توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری شده اند یا به عنوان سرآمد علمی توسط فدراسیون سرآمدان علمی مورد تأیید بنیاد ملی نخبگان برگزیده شده اند.

۳-۴- پذیرش دانشجو در موسسه به شیوه استادمحور است و استاد موظف است پیش از درخواست پذیرش دانشجو موضوع خود را از سامانه نان انتخاب نموده و در شورای تحصیلات تکمیلی موسسه به تصویب برساند.

۳-۵- فرایند درخواست پذیرش دانشجو توسط موسسه به شرح زیر است:

گام ۱: درخواست اجرای رشته تحصیلی و شرایط موضوع ماده ۲ به همراه موضوع رساله، برنامه آموزشی، پژوهشی و فناوری مصوب (موضوع بند ۳-۲) و استاد راهنمای پیشنهادی (به همراه صورتجلسه شورای تحصیلات تکمیلی موضوع بند ۳-۴) توسط موسسه به دفتر گسترش آموزش عالی اعلام می شود.

گام ۲: دفتر گسترش آموزش عالی در صورت تأیید الزامات اخذ مجوز اجرای رشته تحصیلی موضوع ماده ۲ اقدام به ارجاع درخواست به کمیسیون می نماید.

شماره: ۳۱۱۳ کتاب ۱	آیین نامه پذیرش دانشجو در مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
	ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۳	
	صفحه: ۵	از: ۶	

گام ۳: کمیسیون درخواست موسسه را با شرایط این آیین نامه، آمایش آموزش عالی و مأموریت مصوب موسسه (موضوع مصوبه جلسه ۹۶۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۹ شورا) بررسی نموده و در صورت تائید به شورای گسترش آموزش عالی جهت بررسی و تصویب ارائه می نماید.

گام ۴: درخواست موسسه مطابق با تائیدیه کمیسیون در شورای گسترش آموزش عالی بررسی و تصویب می شود.

ماده ۴- الزامات کیفی برگزاری دوره تحصیلی در مؤسسات

۴-۱- مقررات آموزشی دانشجویان مطابق با مقررات آموزشی یکپارچه دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مصوب جلسه ۹۶۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ شورا می باشد.

۴-۲- برنامه درسی مطابق با برنامه های درسی مرجع مصوب شورا می باشد.

تبصره ۱۰: در دکتری تخصصی پژوهش محور با نظر استاد راهنما، امکان جانشینی دروس نظری با دروس نظری یا عملی دیگر مرتبط با موضوع رساله در صورت امکان برگزاری کلاس برای دانشجو و تائید آن توسط شورای تحصیلات تکمیلی موسسه وجود دارد.

۴-۳- دفتر سیاستگذاری و برنامه ریزی امور پژوهشی موظف است هر ساله گزارشی از کیفیت برگزاری رشته تحصیلی (موارد مصوب در این آیین نامه و تطابق با برنامه مصوب موضوع بند ۳-۲) بر اساس سه سطح کیفی (الف، ب و ج) اعلام نماید. پس از تصویب گزارش در شورای گسترش آموزش عالی، گزارش توسط دبیرخانه شورای گسترش آموزش عالی به صورت عمومی منتشر می شود. دفتر سیاستگذاری و برنامه ریزی امور پژوهشی دستورالعمل نحوه سطح بندی کیفیت اجرای رشته های تحصیلی در مؤسسات را حداکثر ۲ ماه پس از ابلاغ این آیین نامه به تصویب کمیسیون رسانده و به مؤسسات ابلاغ می نماید.

تبصره ۱۱: در صورت برگزاری رشته تحصیلی با سطح کیفی ج در موسسه، برای دو سال تحصیلی پذیرش دانشجو در موسسه متوقف می شود.

ماده ۵- الزامات برگزاری دوره تحصیلی مشترک مؤسسات و دانشگاهها

۵-۱- پیشنهاد برگزاری دوره مشترک توسط موسسه (پس از تائید رسمی موسسه و دانشگاه) برای تائید کدرشته محل به دفتر گسترش آموزش عالی ارائه می شود.

۵-۲- مدرک تحصیلی به صورت مشترک صادر می شود.

۵-۳- دانشجوی پذیرفته شده به صورت مشترک با ارائه مدرک تحصیلی به صورت مشترک، جزء ظرفیت پذیرفته شده دانشگاه محاسبه نمی شود.

۵-۴- در پذیرش مشترک دانشجو، هزینه ها و اجرای امور دانشجویی، رفاهی و آموزشی و تایید شرایط ورود به دوره پژوهشی دانشجو بر عهده دانشگاه است و بخش پژوهشی و هزینه های مترتب بر آن بر عهده موسسه است.

۵-۵- معاونت آموزشی و معاونت پژوهشی موظف می باشند چارچوب راهنمای توافق نامه مؤسسات و دانشگاهها جهت برگزاری دوره مشترک را حداکثر ۲ ماه پس از ابلاغ این آیین نامه تهیه و به مؤسسات و دانشگاهها ابلاغ نمایند.

۵-۶- کمیسیون های موارد خاص و سایر الزامات قانونی در پذیرش مشترک بر عهده دانشگاه است.

۵-۷- در رساله های دوره تحصیلی مشترک، استاد راهنمای اول بایستی از موسسه باشد.

۵-۸- در صورت هرگونه اختلاف میان موسسه و دانشگاه در برگزاری دوره مشترک، کمیته حل اختلاف با حضور نماینده موسسه و دانشگاه، نماینده دفتر سیاستگذاری و برنامه ریزی امور پژوهشی، نماینده دفتر گسترش آموزش عالی و نماینده

شماره: محف آ ۳۱۱۳		آئین نامه پذیرش دانشجو در مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۳		
صفحه: ۶	از: ۶		

مرکز حقوقی و امور مجلس تشکیل می شود و رای کمیته برای موسسه و دانشگاه لازم الاجراست و عدم اجرای حکم کمیته تخلف محسوب می شود.

ماده ۶- سایر شرایط

۱-۶- موسسه موظف به تدوین شیوه نامه اجرایی پذیرش دانشجو در چارچوب ضوابط این آیین نامه حداکثر ۲ ماه پس از ابلاغ این آیین نامه در شورای موسسه می باشد و در صورت عدم تصویب شیوه نامه، موسسه امکان پذیرش دانشجو ندارد.

۲-۶- پذیرش دانشجو در دوره تحصیلی صرفاً از طریق آزمون های سراسری سازمان سنجش آموزش کشور امکان پذیر است. پذیرش دانشجو از طریق پذیرش بدون آزمون استعدادهای درخشان به شیوه استاد محور در راستای رفع نیازهای کشور در شیوه پذیرش مشترک با دانشگاه ها بلامانع می باشد.

۳-۶- پذیرش دانشجویان در موسسه و در همه مقاطع تحصیلی به صورت روزانه (تحصیل رایگان) یا شهریه پرداز انجام می پذیرد. شهریه دوره های شهریه پرداز در هر مقطع تحصیلی توسط هیئت امنا موسسه تعیین می گردد.

۴-۶- موسسه موظف است برای ثبت پیشنهاد رساله/پایان نامه و رساله/پایان نامه در سامانه پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (IRANDOC) به موقع اقدام نماید.

۵-۶- دانشجویان موسسه همانند دانشجویان دیگر دانشگاه ها از معافیت تحصیلی برخوردار می باشند.

۶-۶- اتباع غیرایرانی مقیم ایران در صورت داشتن شرایط می توانند از تسهیلات این آیین نامه بهره مند شوند.

تبصره ۱۲: در پذیرش مشترک با دانشگاه نحوه انتخاب هیات داوران در توافقنامه موسسه و دانشگاه تعیین می شود.
تبصره ۱۳: مؤسساتی که در ۵ سال گذشته نسبت به پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد اقدام نموده اند، در صورت احراز و رعایت شرایط بند ۲-۲ و تبصره های آن در ماده ۲ این آیین نامه و به شرط انتخاب موضوع پایان نامه از سامانه "نان" یا قرارداد با کارفرمای خارج از موسسه امکان پذیرش دانشجوی کارشناسی ارشد در همان رشته تحصیلی را در سقف تعداد پذیرش تعیین شده در بند ۳-۱ این آیین نامه به صورت آموزشی-پژوهشی با تائید کمیسیون و تصویب شورای گسترش آموزش عالی دارد.

ماده ۷- تفسیر و نظارت بر اجرا

حسن اجرای این آیین نامه در موسسه بر عهده بالاترین مقام مسئول موسسه می باشد و مسئولیت نظارت و تفسیر آیین نامه بر عهده کمیسیون است.

ماده ۸- این آیین نامه مشتمل بر ۱ مقدمه، ۸ ماده و ۱۳ تبصره در جلسه ۹۶۴ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۵ و جلسه ۹۷۲ شورای گسترش آموزش عالی مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ به تصویب رسید و برای دانشجویان ورودی مهرماه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ و پس از آن لازم الاجرا می باشد. این آیین نامه جایگزین کلیه ضوابط پیشین در پذیرش دانشجو در مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می شود و ضوابط پیشین از زمان ابلاغ این آیین نامه بلااثر می باشند.